

Jablunka

Kraj: Zlínský

Správní obvod: Vsetín

Nadmořská výška: 324 m n. m.

Počet obyvatel: 2 036

Adresa URL: www.jablunka.cz

Okres: Vsetín

GPS souřadnice: 49.383553N, 17.950207E

První pís. zmínka: 1505 (519 let)

PSČ: 756 23

Historie obce Jablunka

První písemný záznam je z 24. 6. 1505 při kupním zápisu panství do Moravských zemských desek. Odborníci se však domnívají, že obec vznikla dříve, již za selské kolonizace ve 13. století. Nyní je obec střediskovou obcí dolního Vsetínska. Je obcí průmyslově zemědělskou a její vzhled je příměstský. V 16. století se začal přesouvat po horách od východu nový lid v tzv. pasekové kolonizaci. Byli to svobodní pastevci koz a ovcí - Valaši. I když to byla poměrně malá skupina lidí, ovlivnili svým salašnickým hospodařením, odlišným rázem žití i svým vlastním právem původní údolní obyvatelstvo. Později se asimilovali, ale dali oblasti název valašsko. A tento název je dnes znám na celém světě.

Roku 1548 koupili vsetínské panství Nekšové z Landeka. Za prvních Nekšů byla situace poddaných přijatelná, až do let 1567 - 1579, kdy se ujal poručíkování za nezletilé syny Jana Nekše z Landeka pan Zdeněk Kavka Říčanský, pán na Brumově. Ten nepovoloval poddaným "klučovat" v horách, dělat paseky a volně těžit dřevo. Zvyšoval robotu po celém panství. S okolními sousedy - Žerotíny z Valašského Meziříčí a pány na lednici měl neustálé spory, kterými však trpěli poněkud poddaní. Za mladých Nekšů, kteří se ujali 1579 spravování panství.

Lukrecie Nekšová, jedna z dědiček vsetínského panství, se provdala za mladšího Václava Eusehia z Valdštejna. Nám velmi známé jméno z historie. Tímto sňatkem byl položen základ k pozdější závratné kariéře Valdštejna. Ten daroval ještě za života Lukrecie (1613) městečkům a obcím různé výsady hospodářské a náboženské, např. Jablunce využívání polí a luk za plat, osvobození od hlídek na zámku, nadhánění při honech, vydržování panských psů, právo na stavební a palivové dříví z panských lesů atd.

Po smrti Lukrecie zůstal majetek Valdštejnovi, který se dal na vojenskou dráhu a správcem ustanovil Václava Štáblovského z Koválovic.

Sebevědomí protestantských Valachů stouplo opět při švédské invazi na severní Moravu. Tehdy se Valaši stali jejich pomocníky a dodávali jim zásoby. O událostech z 9.6.1642, která se přímo dotýkala Jablunky, se mluvilo v širokém okolí a dostaly se až na císařský dvůr císaře Ferdinanda II. Jednalo se o přepadení rodiny Witzovy, kteří byli přepadeni a odvedeni do dřevěné kůlny na návsi v Jablunce. Majetek pak byl rozebrán a jenom některé věci se podařilo získat zpět. Toto byla jedna z událostí 30. leté války a byla posuzována jako akt protihabsburský.

Švédská okupace severní Moravy přinesla poslední rozmach revolučního hnutí valašských poddaných 1642 - 1644. Valaši byli poraženi a při exekuci, která následovala byli popraveni přímo nebo byli odvedeni k soudu do Brna. Z jablunky byli popraveni Jiří Rozler a Mikula Tomášů.

V roce 1660 měla Jablunka 201 obyvatel a na území obce se nacházel mlýn a pila, v roce 1820 měla 559

obyvatel 16 gruntů, 8 podsedků, 2 chalupy, panský hostinec, pilu a mlýn. Od té doby se počet obyvatel a domů v obci zvyšoval.

